

باربد

مؤلف: امین طالع

www.ketab.ir

سرشناسه : طالع، امین، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور : باربد چهارمی / امین طالع.
مشخصات نشر : چهارم: مصلی، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری : (ج. بدون شماره گذاری).
شابک : 978-600-5375-53-4

وضعیت فهرست نویسی : فیبا
موضوع : چهارمی، باربد -- سرگذشتنامه
موضوع : موسیقی -- ایران -- تاریخ و نقد -- پیش از اسلام
موضوع : موسیقیدانان ایرانی -- سرگذشتنامه
رده بندی کنگره : ML۴۱۰ ۱۳۹۳ ط۲ ج۹/
رده بندی دیویی : ۰۹۲/۷۸۹
شماره کتابشناسی ملی : ۳۴۹۶۹۰۲

عنوان کتاب: باربد

مؤلف: امین طالع

صفحه آرائی: فاطمه حائری

ناشر: مصلی

انتشارات: شهید عبدالرضا مصلی نژاد

شماره شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۷۵-۵۳-۴

تیتراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۶۰۰۰ ریال

مرکز پخش: چهارم، خیابان آیت الله کاشانی، جنب سینما

انتشارات شهید عبدالرضا مصلی نژاد

تلفن: ۵۴۲۳۴۶۹۶

فهرست مطالب

مقدمه ۹

فصل اول: گذری بر موسیقی عملی و علمی ایران باستان،

بین النهرین و مصر

گذری بر کاربرد موسیقی در ایران باستان ۱۳

عیلامیها ۱۳

هخامنشیان ۱۴

جانشینان اسکندر - اشکانیان ۱۷

ساسانیان ۱۸

نهضت علمی موسیقی ۲۱

آثار موسیقی در تمدنهای همسایه ایران باستان ۲۵

سومریها ۲۵

آشوریها ۲۵

مصریها ۲۶

فصل دوم: باربد صاحب الحان سی گانه

زادگاه باربد (۶۲۷ - ۵۹۰ میلادی) ۳۱

ریشه یابی لغوی واژه باربد ۳۳

معنی اسم.....	۳۳
فضایل و دانش باربد.....	۳۴
نوآوری ها باربد در زمینه موسیقی.....	۳۵
دوران فعالیت (قرن هفتم میلادی).....	۳۹
راهیابی باربد به دربار خسرو پرویز.....	۴۱
داستان به نقل از (ثعالبی).....	۴۱
راهیابی باربد به دربار خسرو پرویز به نقل از فردوسی - شاهنامه.....	۴۳
حکایتی از نظامی گنجوی در خصوص باربد.....	۵۲
غزل گفتن نکبسا از زبان شیرین.....	۵۲
سرود گفتن باربد از زبان خسرو.....	۵۴
سرود گفتن نکبسا از زبان شیرین.....	۵۶
سرود گفتن باربد از زبان خسرو.....	۵۸
سرود گفتن نکبسا از زبان شیرین.....	۶۰
سرود گفتن باربد از زبان خسرو.....	۶۳
سرود گفتن نکبسا از زبان شیرین.....	۶۵
سرود گفتن باربد از زبان خسرو.....	۶۸
استفاده از واژه باربد و یاد باربد در اشعار شاعران بعد از آن.....	۷۱
مرگ باربد.....	۷۳
نقل قول اول به زبان فردوسی (شاهنامه).....	۷۳
سوگواری باربد از زبان فردوسی.....	۷۳
نقل قول دوم داستانهای عامیانه.....	۷۴
برخی از نویسندگان بزرگان ادب و هنر در مورد باربد جهرمی.....	۷۶
از باربد تا فرخزاد.....	۷۸
حرف آخر.....	۸۱

مقدمه

پژوهش و بررسی موسیقی در ایران باستان با وجود گستردگی و فراوانی اسامی آواها و نغمه هایی که از طریق کتاب ها و نوشته ها از وجود آنها آگاهی یافته ایم، بسیار دشوار و سخت است. این دشواری بیشتر به این خاطر است که بازمانده های هنر موسیقی در آن دوران در حد چند نام ساز، خنیاگر، لحن و نوا پیش نیست و اثر ثبت شده ای از موسیقی روزگار باستان ایران وجود ندارد. از سوی دیگر ماهیت محافظه کار هنر به ویژه موسیقی، پژوهنده را به این باور وامی دارد که شاید آن چه که امروزه به نام موسیقی سنتی ایران موجود است، نباید دور از لحن ها و نواهای ایران باستان باشد. نبودن تاریخ معتبر و رسمی در مورد تولد و فعالیت های قبل از شناخته شدن شخصیت های مهمی که در سالیان کهن و باستان می زیسته اند از دیگر نقصان های این گونه پژوهش ها می باشد که بی شک این امر ناشی از تجاوز و غارت هایی است که در طول تاریخ در مورد منابع مکتوبی مانند کتابخانه ها (به دلیل حمله مغول و اعراب به ایران) می باشد و محققین را از داشتن

منابع معتبر محروم کرده است و تنها منابع قابل رجوع آنها داستانها و روایاتی می باشد که از زبان مردم سینه به سینه نقل و گاهی نیز مکتوب گشته اند که به طور یقین نمی توان مَهر تأیید بر آنها زد. با این حال نکته مهم حفظ و انتقال این مطالب می باشد تا در آینده با کشف نشانه ها و آثاری که توسط باستان شناسان و دوستداران هنر و فرهنگ صورت می پذیرد بتوانیم آنها را کامل و اصلاح کنیم. در این کتاب به بررسی زندگی و فعالیت های باربد جهرمی موسیقی دان دوران ساسانیان می پردازیم که نام آن همواره با موسیقی عجین گشته است و حذف نام آن از این صنعت مصادف با حذف بخشی مهمی از تاریخچه موسیقی ایران است. بدیهی است مولف، ادعایی بر کامل و بی نقص بودن مطالب ندارد. ولیکن بر این باورم که متن فراهم آمده تا حد مختصری خوانندگان را با این موسیقی دان بزرگ اما کم آشنا، آشنا می کند.

در آخر تقدیر و تشکر از عزیزانی که در تألیف این کتاب همواره مشوق و همراه من بوده اند. از جمله آقایان رضا رفاهی، رضا پرچگر، مهدی غلامی و سرکار خانم شهره آئینه زدی.

امین طالع

پاییز ۱۳۹۳